

"МЕТАЛ" А.Д., ГРАДИШКА

**Финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2011. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1 - 2
Финансијски извјештаји:	
Биланс успјеха	3
Извјештај о осталим добицима и губицима	4
Биланс стања	5
Извјештај о промјенама на капиталу	6
Биланс токова готовине	7
Напомене уз финансијске извјештаје	8 - 35

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Управном одбору друштва "Метал" а.д., Градишка

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја (страна 3 до 35) Друштва за производњу металних производа "Метал" а.д., Градишка (у даљем тексту: "Друштво"), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2011. године, и одговарајући биланс успјеха, извјештај о осталим добицима и губицима, извјештај о промјенама на капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомене уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање ових финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале усљед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих усљед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења са резервом.

Основе за мишљењем са резервом

Као што је објелодањено у напомени 3.5 уз финансијске извјештаје, Друштво је извршило процјену вриједности своје сталне имовине на дан 31. децембра 2011. године, и евидентирало је позитивне и негативне ефекте процјене у својим пословним књигама. У складу са одредбама Међународног рачуноводственог стандарда (IAS) 12 "Порез на добит", разлика између књиговодствене вриједности ревалоризованог (процијењеног) средства и његове пореске основице (набавна вриједност) је привремена разлика, и она доводи до одложене пореске обавезе или средства. Према презентованим подацима, Друштво није извршило обрачун одложених пореских обавеза на дан 31. децембра 2011. године, као ни захтијевана објелодањивања у складу са IAS 12 "Порез на добит". Сагласно наведеном, одложене пореске обавезе Друштва су мање исказане, а ревалоризационе резерве више исказане на дан 31. децембра 2011. године за износ од 281,190 Конвертибилних марака.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, изузев за ефекте корекције по основу питања наведеног у Основама за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Друштва за производњу металних производа "Метал" а.д., Градишка за годину која се завршава 31. децембра 2011. године су припремљени, по свим материјално значајним питањима, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Управном одбору Друштва "Метал" а.д., Градишка (наставак)

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на сљедећа питања:

- а) Друштво је за пословну 2011. годину у Билансу успјеха исказало губитак у износу од 1,867,129 Конвертибилних марака, док укупни акумулирани губитак Друштва на дан 31. децембра 2011. године износи 6,542,557 Конвертибилних марака и представља значајну одбитну ставку капитала. Поред тога, у току 2011. године Друштво је остварило пословне приходе у мањем износу за 2,215,062 Конвертибилне марке, односно за 10.39% у односу на 2010. годину. Наведено погоршање резултата пословања у текућој и претходној години је, највећим дијелом, посљедица ситуације објелодањене у напомени 35 уз приложене финансијске извјештаје. Руководство Друштва сматра да ће финансијски положај и резултати пословања Друштва и у пословној 2012. години бити изложени утицајима из окружења који могу имати додатне негативне ефекте на резултате пословања Друштва (остваривање планираног нивоа прихода, постизање профитабилности Друштва), а који не могу поуздано бити процијењени на датум издавања приложених финансијских извјештаја,
- б) Као што је објелодањено у напомени 16 уз финансијске извјештаје, Друштво је уписало хипотеку и залог на некретнинама, постројењима и опреми, а по основу више обавеза по основу дугорочних и краткорочних кредита. Нето садашња вриједност некретнина, постројења и опреме над којима је уписана хипотека на дан 31. децембра 2011. године износи 9,480,507 Конвертибилних марака и чини 72% укупне садашње вриједности некретнина, постројења и опреме.

Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањима.

Бања Лука, 10. мај 2012. године

Овлашћени ревизор
Жарко Мионић

БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2011. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2011.	Година која се завршава 31. децембра 2010.
Пословни приходи			
Приходи од продаје	5	19,113,054	22,354,855
Смањење вриједности залиха учинака		(50,267)	(1,161,460)
Остали пословни приходи	6	44,225	128,679
		<u>19,107,012</u>	<u>21,322,074</u>
Пословни расходи			
Набавна вриједност продате робе		(397,157)	(732,140)
Трошкови материјала, горива и енергије	7	(15,790,604)	(17,677,340)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(3,204,856)	(3,214,051)
Трошкови производних услуга	9	(250,893)	(331,946)
Трошкови амортизације	16	(773,626)	(997,296)
Нематеријални трошкови	10	(203,845)	(178,577)
Трошкови пореза и доприноса	11	(73,204)	(131,258)
		<u>(20,694,185)</u>	<u>(23,262,608)</u>
Пословни губитак		<u>(1,587,173)</u>	<u>(1,940,534)</u>
Финансијски приходи	12	6,351	9,681
Финансијски расходи	12	(501,372)	(573,392)
		<u>(495,021)</u>	<u>(563,711)</u>
Губитак редовне активности		<u>(2,082,194)</u>	<u>(2,504,245)</u>
Остали приходи	13	393,093	238,995
Остали расходи	14	(178,028)	(246,743)
		<u>215,065</u>	<u>(7,748)</u>
Губитак прије опорезивања		(1,867,129)	(2,511,993)
Порез на добитак	15	-	-
Нето губитак периода		<u>(1,867,129)</u>	<u>(2,511,993)</u>
Зарада (губитак) по акцији:			
- Основна и разријеђена зарада (губитак) по акцији	25	<u>(0.1191)</u>	<u>(0.1602)</u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Приложени финансијски извјештаји Друштва су одобрени од стране руководства Друштва дана 28. фебруара 2012. године.

Потписано у име Друштва,

Марко Гончин
Директор

Видосава Шућур
Директор економско-финансијског сектора

ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТАЛИМ ДОБИЦИМА И ГУБИЦИМА
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године
(У Конвертибилним маркама)

<u>Напомене</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2011.</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2010.</u>
Нето губитак периода	(1,867,129)	(2,511,993)
Добици утврђени директно у капиталу – позитивни ефекти процјене вриједности сталне имовине	2,811,902	-
Добици по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима	<u>44,799</u>	<u>236,304</u>
Укупни нето добитак/(губитак) за годину	<u><u>989,572</u></u>	<u><u>(2,275,689)</u></u>

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2011. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомене	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	16	2,508	665,562
Некретнине, постројења и опрема	16	13,250,854	10,471,526
Дугорочни финансијски пласмани	17	14,444	17,111
		<u>13,267,806</u>	<u>11,154,199</u>
Обртна имовина			
Залихе	18	7,301,191	7,283,138
Потраживања од купаца	19	3,882,569	3,520,942
Друга краткорочна потраживања	20	17,078	36,485
Текуће доспијеће дугорочних кредита	17	2,667	2,667
Краткорочни финансијски пласмани	21	33,195	32,225
Готовина и готовински еквиваленти	22	46,034	31,333
Порез на додатну вриједност		11,233	152,211
Активна временска разграничења		2,230	3,176
		<u>11,296,197</u>	<u>11,062,177</u>
Укупна актива		<u><u>24,564,003</u></u>	<u><u>22,216,376</u></u>
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	24	15,679,520	15,679,520
Ревалоризационе резерве		4,692,362	1,925,259
Акумулирани губитак		(6,542,557)	(4,720,227)
		<u>13,829,325</u>	<u>12,884,552</u>
Дугорочне обавезе и резервисања			
Дугорочни кредити	26	891,360	1,290,821
Резервисања за бенефиције за запослене	27	214,446	296,795
		<u>1,105,806</u>	<u>1,587,616</u>
Краткорочне обавезе			
Текуће доспијеће дугорочних кредита	26	1,081,986	1,438,628
Краткорочни кредити	28	3,564,258	3,619,542
Примљени аванси		54,749	424,097
Обавезе према добављачима	29	4,391,097	1,923,405
Остале краткорочне обавезе	30	536,782	338,536
		<u>9,628,872</u>	<u>7,744,208</u>
Укупна пасива		<u><u>24,564,003</u></u>	<u><u>22,216,376</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Акцијски капитал</u>	<u>Законске резерве</u>	<u>Статутарне и друге резерве</u>	<u>Ревалоризационе резерве</u>	<u>Акумулирани губитак</u>	<u>Укупно</u>
Стање, 1. јануар 2010. године	15,679,520	50,666	1,082,427	2,161,563	(3,577,631)	15,396,545
Укидање ревалоризационих резерви за износ разлике у амортизацији процијењених средстава	-	-	-	(236,304)	236,304	-
Покриће губитка из резерви	-	(50,666)	(1,082,427)	-	1,133,093	-
Губитак текуће године	-	-	-	-	(2,511,993)	(2,511,993)
Стање, 31. децембар 2010. године	<u>15,679,520</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,925,259</u>	<u>(4,720,227)</u>	<u>12,884,552</u>
Позитивни ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава (напомена 3.5)	-	-	-	2,811,902	-	2,811,902
Укидање ревалоризационих резерви за износ разлике у амортизацији процијењених средстава	-	-	-	(44,799)	44,799	-
Губитак текуће године	-	-	-	-	(1,867,129)	(1,867,129)
Стање, 31. децембар 2011. године	<u>15,679,520</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>4,692,362</u>	<u>(6,542,557)</u>	<u>13,829,325</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава 31. децембра 2011.	Година која се завршава 31. децембра 2010.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	19,245,876	26,193,337
Остали приливи из редовног пословања	1,199,650	1,126,573
Одливи за набавке сировина, трошкове и дате авансе	(13,790,326)	(20,058,681)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и примања	(2,992,973)	(3,234,035)
Одливи по основу камата	(506,367)	(566,078)
Одливи по основу осталих дажбина	(2,300,738)	(2,440,026)
<i>Нето прилив готовине из пословних активности</i>	<u>855,122</u>	<u>1,021,090</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	(970)	(13,724)
Приливи по основу продаје опреме	820	-
Приливи од камата	70	62
Приливи по основу дугорочних финансијских пласмана	2,667	2,667
Одливи по основу набавке сталних средстава	(31,533)	(34,768)
<i>Нето одлив готовине из активности инвестирања</i>	<u>(28,946)</u>	<u>(45,763)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Одливи по основу краткорочних финансијских обавеза	(55,284)	(1,359,518)
(Одливи)/приливи по основу дугорочних финансијских обавеза	(756,103)	372,342
<i>Нето одлив готовине из активности финансирања</i>	<u>(811,387)</u>	<u>(987,176)</u>
Нето повећање/(смањење) готовине и еквивалената готовине	14,789	(11,849)
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	31,333	43,182
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	(88)	-
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	<u><u>46,034</u></u>	<u><u>31,333</u></u>

Напомене на наредним странама
чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

1. ДЈЕЛАТНОСТ

Друштво за производњу металних производа "Метал" а.д., Градишка (у даљем тексту: "Друштво") првобитно је основано 1957. године као занатско друштво за услуге и производњу металних производа за потребе локалног становништва. Почетком 70-тих година Друштво улази у састав Рударско-металуршког комбината "РМК", Зеница.

У току свог постојања Друштво је промијенило више организационих форми, у складу са важећим прописима. Током 1991. године, први пут се организовало као акционарско друштво, чији су акционари били запослени и пензионисани радници Друштва. Затим се током 1994. године, Друштво формира као државно предузеће, а 1996. године се формира као Зависно државно Друштво за производњу металних производа "Метал" п.о., Градишка, у саставу тадашњег МДП "Пословни систем РМК - Зеница", Приједор.

Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број У/1-1487/2001 од 3. септембра 2001. године извршена је промјена својине дијела државног капитала и промјена облика из Зависног државног Друштва "Метал" п.о., Градишка у Акционарско друштво за производњу металних производа "Метал", Градишка.

Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број У/1-4383/05 од 22. марта 2006. године извршен је упис промјене структуре капитала на основу потврде Централног регистра хартија од вриједности о власништву над акцијама број 240/03 од 20. априла 2004. године.

Основна дјелатност Друштва је производња и продаја сопствених металних производа, а поред тога Друштво се бави и продајом осталих производа који се не налазе у производном асортиману Друштва.

Матични број Друштва је 1105248, Сједиште Друштва је у Градишци, улица Доситејева бб, Градишка. На дан 31. децембра 2011. године Друштво је имало 265 запослених радника (2010. године - 278 запослених радника).

На дан 31. децембра 2011. године, повезана правна лица Друштва са којима Друштво има пословне односе су:

1. Ferro Met SRL, Prevalle, Италија, и
2. F.B. д.о.о., Градишка

Наведена Друштва су сврстана у повезана правна лица по основу могућности контроле, односно на основу значајног утицаја на доношење финансијских, пословних и осталих одлука, а по основу учешћа у капиталу Друштва, те на основу родбинских и породичних веза највећег акционара господина Boninsegna Ermes-a.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Друштва за пословну 2011. годину су састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

Финансијски извјештаји су састављени по начелу набавне вриједности, изузев некретнина, постројења и опреме који су евидентирани по процијењеној (фер) вриједности.

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 79/09), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 84/09 и 120/11), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 84/09).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја (наставак)

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине за пословну 2011. годину користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (IAS), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (IFRS), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске. Наиме, на основу одредби важећег Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 36/09 и 52/11), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународне стандарде ревизије (ISA), Кодекс етике за професионалне рачуновође, као и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (IASB) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Поред наведеног, дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)", а на основу "Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање" надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС. Наведено издање IAS/IFRS је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније.

Међутим, промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и, сагласно томе, нису примијењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама 2.2 и 2.3.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од IFRS и IAS могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Друштва, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима састављеним у потпуној сагласности са IFRS и IAS.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

На дан објављивања ових финансијских извјештаја, доле наведени стандарди и измјене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а сљедећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извјештавања, али нису званично усвојена у Републици Српској за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2011. године:

- IFRS 1 (ревидирани) "Прва примјена IFRS" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRS 3 (ревидирани) "Пословне комбинације" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Додатни изузеци за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IFRS 2 "Исплате по основу акција" – Трансакције групних исплата у новцу по основу акција (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- Измјене IAS 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене IAS 39 "Финансијски инструменти: Признавање и мјерење" – Прихватљиве хеџинг ставке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 16. априла 2009. године (IFRS 2, IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 18, IAS 36, IAS 38, IAS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2010. године),
- IFRIC 17 "Пренос неновчаних средстава власницима предузећа" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- IFRIC 18 "Пренос средстава комитентима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2009. године),
- „Свеобухватни оквир за финансијско извјештавање 2010. године“ што представља измјену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извјештаја“ (на снази од датума објављивања, односно од септембра 2010. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" - Ограничени изузеци за упоредна објелодањивања у складу са IFRS 7 за оне који први пут усвајају IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године),
- Измјене IAS 24 "Објелодањивања о повезаним странама" - Поједностављивање захтијеваних објелодањивања за ентитете у државном власништву и појашњење дефиниције повезаних страна (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: Приказивање" – Рачуноводствено обухватање права (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. фебруара 2010. године),
- Измјене различитих стандарда и тумачења која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања IFRS објављеног 6. маја 2010. године (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 7, IAS 1, IAS 27, IAS 34, IFRIC 13) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (већина измјена биће на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године),
- Измјене IFRIC 14 "IAS 19 - Граница дефинисаних примања запослених, минимум захтјева фонда и њихова интеракција" - Претплата минималних захтјева фонда (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2011. године), и
- IFRIC 19 "Укидање обавеза инструментима капитала" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2010. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек ниси ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извјештаја слједећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увијек ступили на снагу:

- IFRS 9 "Финансијски инструменти" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2015. године),
- IFRS 10 "Консолидовани финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 11 "Заједнички аранжмани" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 12 "Објелодањивања о учешћу у осталим предузећима" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IFRS 13 "Мјерење фер вриједности (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 27 (ревидиран у 2011. години) "Појединачни финансијски извјештаји" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- IAS 28 (ревидиран у 2011. години) "Инвестиције у повезана Друштва и заједничка улагања" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 1 "Прва примјена IFRS" – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за оне који први пут примјењују IFRS (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Трансфер финансијске имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2011. године),
- Измјене IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IFRS 9 "Финансијски инструменти" и IFRS 7 "Финансијски инструменти: Објелодањивања" – Обавезни датум примјене и објелодањивања транзиције,
- Измјене IAS 1 "Презентација финансијских извјештаја" – Презентација ставки Осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2012. године),
- Измјене IAS 12 "Порез на добит" – Одложени порези: Покриће основне имовине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2012. године),
- Измјене IAS 19 "Бенефиције запослених" – Унапређења рачуноводства бенефиција након запослења (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године),
- Измјене IAS 32 "Финансијски инструменти: презентација" - Пребијање финансијске имовине и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2014. године),
- IFRIC 20 "Трошкови откривке у производној фази површинских рудника" (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2013. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Приходи од продаје роба, производа и услуга су приказани по фактурној вриједности, умањеној за попусте и порез на додату вриједност. Приходи од продаје робе, производа и услуга признају се када се ризик и корист повезана са правом власништва преноси на купца, а то подразумејева датум испоруке производа и роба купцу, односно извршења услуге.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене, а настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.4. Нематеријална улагања

На дан биланса стања нематеријална улагања чине вриједност програма за рачунаре (апликативни софтвери набављени одвојено од рачунара). Нематеријална улагања су исказана по набавној вриједности, и умањена су за исправку вриједности, и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су исказани по набавној, односно процијењеној вриједности, умањеној за исправку вриједности. Набавну вриједност некретнина, постројења и опреме чини вриједност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове и трошкове довођења средстава у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Након иницијалног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднују по фер вриједности. Ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Друштво је, у току 2011. године, ангажовало независног процјенивача да изврши процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме Друштва са стањем на дан 31. децембра 2011. године. Независни процјенивач је извршио процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме коришћењем тржишног приступа (метод директног упоређивања цијена), као и трошковног приступа у ситуацијама гдје није било могуће прибавити податке са тржишта о упоредним цијенама, и у овом извјештају утврдио позитивне и негативне ефекте процјене вриједности, по сваком појединачном средству. Укупни позитивни ефекти процјене вриједности су евидентирани у оквиру ревалоризационих резерви и прихода од усклађивања вриједности имовине, док су укупни негативни ефекти процјене вриједности приказани као расходи по основу усклађивања вриједности имовине у пословној 2011. години.

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добит која настане приликом расходовања некретнина, постројења и опреме књижи се у корист осталих пословних прихода. Губитак настао приликом отуђивања некретнина, постројења и опреме књижи се на терет осталих пословних расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек коришћења средства, увећавају вриједност некретнина, постројења и опреме. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.6. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања се обрачунава по стопама које су добијене на основу процјене преосталог вијека коришћења и набавне и процијењене вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања.

Примијењене стопе амортизације за главне категорије некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања су:

	Стопа амортизације (%)	Вијек трајања (година)
Грађевински објекти	1.3 – 5	20 - 77
Компјутерска опрема и софтвери	12.5 – 20	5 - 6
Аутомобили	13 - 15.5	6 - 7
Остала опрема	7 – 20	7 - 14
Намјештај	10.5 – 15	8 – 10
Специјални и универзални алати	12.5	10

3.7. Обезвређење вриједности имовине

На сваки датум биланса стања, Друштво преиспитује књиговодствене износе своје материјалне имовине да би утврдило постоје ли наговјештаји да је дошло до губитака услед умањења вриједности наведене имовине. Ако постоје такве назнаке, процјењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак настао умањењем. Ако није могуће процијенити надокнадиви износ појединог средства, Друштво процјењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вриједност је нето продајна цијена или вриједност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процјене вриједности у употреби, процијењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вриједности примјеном дисконтне стопе прије опорезивања која одражава садашњу тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за то средство.

Ако је процијењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодственог износа, онда се књиговодствени износ тог средства (или јединице која генерише новац) умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вриједности признају се одмах као расход, осим ако средство није земљиште или зграда које се не користи као инвестициона некретнина која је исказана по ревалоризованом износу, у којем случају се губитак од умањења исказује као смањење вриједности настало ревалоризацијом средства.

Код накнадног поништења губитка од умањења вриједности, књиговодствени износ средства (јединице која генерише новац) повећава се до ревидираног процијењеног надокнадивог износа тог средства, при чему већа књиговодствена вриједност не премашује књиговодствену вриједност која би била утврђена да у претходним годинама није било признатих губитака на том средству (јединици која генерише новац) услед умањења вриједности. Поништење губитка од умањења вриједности одмах се признаје као приход, осим ако се предметно средство не исказује по процијењеној вриједности, у којем случају се поништење губитка од умањења вриједности исказује као повећање услед ревалоризације.

На дан 31. децембра 2011. године, на основу процјене руководства Друштва, не постоје индикације да је вриједност нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме обезвређена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Залихе

Залихе се евидентирају по нижој од набавне вриједности и нето продајне вриједности.

Вриједност залиха материјала, горива и резервних дијелова се вреднује по набавној вриједности. Набавна вриједност укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове.

Алат и инвентар који се не распоређују у основна средства, распоређују се у залихе, које се исказују у пословним књигама по набавним цијенама, а отписују се у цјелини приликом давања на коришћење. Алат и инвентар исказују се у пословним књигама и послје отписа у цјелини, све док се не отуђе или расходују.

Роба у складишту исказује се по продајним цијенама, а у малопродајним објектима по продајним цијенама, са укалкулисаним порезом на додату вриједност.

Недовршена производња и готови производи исказују се по цијени коштања или нето продајној цијени у зависности која је нижа. У цијену коштања производа улазе трошкови материјала, трошкови зарада и други трошкови који се могу везати за производњу.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову нето продајну вриједност. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се отписују.

3.9. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Потраживања од купаца и друга потраживања

Потраживања од купаца признају се по њиховој номиналној вриједности. Исправка вриједности потраживања врши се на терет расхода у извјештају о укупном резултату на основу процјене руководства о њиховој вјероватној наплативости.

Друга потраживања састоје се од потраживања за преплаћене порезе, порез на додату вриједност, потраживања од запослених и остала потраживања.

Дати кредити

Дугорочни кредити представљају потраживања за дугорочни кредит одобрен раднику Друштва у циљу рјешавања стамбеног питања. Кредит је одобрен бескаматно, на период од 15 година (почевши од 2002. године), и враћаће се у једнаким мјесечним ратама, обуставама од личних примања запосленог. Руководство Друштва сматра да наведена потраживања нису материјално значајна, и на дан 31. децембра 2011. године Друштво није извршило свођење дугорочних кредита на фер тржишну вриједност коришћењем ефективне каматне стопе.

Робни кредити представљају потраживања за краткорочне робне кредите одобрене радницима Друштва. Кредити су одобрени бескаматно, на период до годину дана, и враћаће се у једнаким мјесечним ратама, обуставама од личних примања запослених. Руководство Друштва сматра да наведена потраживања нису материјално значајна, и на дан 31. децембра 2011. године Друштво није извршило свођење краткорочних кредита на фер тржишну вриједност коришћењем ефективне каматне стопе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.9. Финансијски инструменти (наставак)

Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе за кредите, краткорочне финансијске обавезе (краткорочне кредите), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вриједности умањеној за трансакционе трошкове. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере по амортизованој вриједности примјеном уговорене каматне која кореспондира ефективној. У складу са прописима Републике Српске обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.10. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

3.11. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе за пензијско-инвалидско осигурање, за здравствено осигурање, за осигурање од незапослености и за дјечију заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Правилником о раду, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније.

Правилником о раду, дефинисано је да Друштво може додјелјивати и јубиларне награде својим запосленима за 15, 25, и 35 година рада у Друштву. У случају обрачуна и исплате јубиларних награда, висину јубиларне награде одређује директор Друштва својом одлуком. У претходном периоду Друштво није исплаћивало јубиларне награде запосленима.

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Бенефиције за запослене (наставак)

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда (наставак)

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2011. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине овлашћени актуар је користио следеће претпоставке: дисконтна стопа од 5% годишње, није планиран раст зарада, године радног стажа за одлазак у пензију – 40 година за мушкарце и 35 година за жене, пројектована флукуација запослених на основу података о историјском кретању запослених, званично објављене стопе морталитета из окружења, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

3.12. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен дотадашњи систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан извјештаја о финансијском положају, која носи ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у даљем тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње, или гдје год постоји индиција о значајним промјенама одређених претпоставки.

Исправка вриједности потраживања

Исправка вриједности за сумњива и спорна потраживања обрачунава се на основу процијењених губитака услед немогућности купаца да испуне неопходне обавезе. Руководство Друштва процјену заснива на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитним способностима купаца и промјенама у условима продаје, приликом утврђивања адекватности исправке вриједности сумњивих и спорних потраживања. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и резултујућим будућим наплатама.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Друштво има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза. Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Друштва, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

У Конвертибилним маркама
Година која се завршава
31. децембра
2011. 2010.

Приходи од продаје повезаним правним лицима

Роба, производи и услуге	4,046	171,652
Производи и услуге	<u>7,953,488</u>	<u>9,036,669</u>
	<u>7,957,534</u>	<u>9,208,321</u>

Приходи од продаје на домаћем тржишту

Роба	467,137	480,474
Производи и услуге:		
- малопродаја	591,920	618,034
- велепродаја	5,099,226	6,760,475
- услуге	<u>3,775</u>	<u>7,385</u>
	<u>6,162,058</u>	<u>7,866,368</u>

Приходи од продаје на иностраном тржишту

Роба	4,822	155,941
Производи и услуге	<u>4,988,640</u>	<u>5,124,225</u>
	<u>4,993,462</u>	<u>5,280,166</u>

19,113,054 22,354,855

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

У Конвертибилним маркама
Година која се завршава
31. децембра
2011. 2010.

Приходи од премија и дотација	-	63,900
Приходи од закупа	10,389	6,189
Приходи од рефундација боловања	<u>33,836</u>	<u>58,590</u>
	<u>44,225</u>	<u>128,679</u>

7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

У Конвертибилним маркама
Година која се завршава
31. децембра
2011. 2010.

Трошкови основног материјала за израду	14,925,244	16,629,626
Трошкови осталог материјала	396,628	518,504
Трошкови горива	178,775	200,769
Трошкови електричне енергије и воде	<u>289,957</u>	<u>328,441</u>
	<u>15,790,604</u>	<u>17,677,340</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Нето зараде и накнаде зарада	1,758,444	1,868,193
Порези на зараде	195,385	78,527
Доприноси на зараде	962,333	858,021
Накнаде за топли оброк	106,534	144,158
Накнаде трошкова превоза	129,868	156,648
Трошкови и дневнице за службена путовања	4,547	8,049
Регрес за коришћење годишњег одмора	-	46,049
Отпремнине	14,499	-
Накнаде члановима управног и надзорног одбора	23,881	29,602
Помоћ запосленима	9,365	23,310
Остали лични расходи	-	1,494
	<u>3,204,856</u>	<u>3,214,051</u>

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови производних услуга	139,807	115,394
ПТТ услуге	35,321	37,321
Трошкови услуга превоза	1,000	71,184
Трошкови услуга одржавања	46,496	77,502
Трошкови закупнина	2,400	2,400
Трошкови сајмова	45	4,598
Трошкови рекламе и пропаганде	3,665	3,461
Трошкови осталих услуга	22,159	20,086
	<u>250,893</u>	<u>331,946</u>

10. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Трошкови непроизводних услуга	79,501	48,157
Трошкови репрезентације	4,505	5,152
Трошкови премија осигурања	17,347	18,484
Трошкови платног промета	60,150	61,703
Трошкови чланарина	24,789	15,765
Остали нематеријални трошкови	17,553	29,316
	<u>203,845</u>	<u>178,577</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

11. ТРОШКОВИ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2011.	2010.
Накнада за коришћење шума	13,654	15,099
Накнада за противпожарну заштиту	7,642	8,529
Накнада за коришћење градског грађевинског земљишта	-	18,261
Накнада за коришћење комуналних добара	33,540	67,080
Остали трошкови пореза и доприноса	18,368	22,289
	<u>73,204</u>	<u>131,258</u>

12. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/(РАСХОДИ)

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2011.	2010.
Финансијски приходи:		
Приходи од камата	70	62
Позитивне курсне разлике	6,281	9,619
	<u>6,351</u>	<u>9,681</u>
Финансијски расходи		
Расходи камата	(494,065)	(561,146)
Негативне курсне разлике	(7,307)	(12,246)
	<u>(501,372)</u>	<u>(573,392)</u>
	<u>(495,021)</u>	<u>(563,711)</u>

Расходи камата који на дан 31. децембра 2011. године износе 494,065 Конвертибилних марака, највећим дијелом, у износу од 291,753 Конвертибилних марака се односе на камате по краткорочним кредитима у земљи.

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава	
	31. децембра	
	2011.	2010.
Наплаћена исправљена потраживања	217,470	195,540
Вишкови	53	97
Добици од продаје материјала и опреме	820	349
Приходи од смањења обавеза	35,877	422
Приходи од укидања дугорочних резервисања	82,349	12,633
Приходи по основу уговорних заштита од ризика	-	24,167
Приходи од усклађивања вриједности грађевинских објеката	48,301	-
Остали приходи	8,223	5,787
	<u>393,093</u>	<u>238,995</u>

Приходи од смањења обавеза у пословној 2011. години износе 35,877 Конвертабилних марака, највећим дијелом, у износу од 32,300 Конвертибилних марака се односе на обавезу за грађевинску накнаду према Општини Градишка која је отписана на основу Одлуке Уставног суда Републике Српске 16/08 од 18. марта 2011. године.

Приходи од усклађивања вриједности грађевинских објеката у пословној 2011. години износе 48,301 Конвертибилну марку, и у цјелости се односе на позитивне ефекте процјене вриједности грађевинских објеката на дан 31. децембар 2011. године (напомена 3.5), а по основу надокнађивања претходно признатих негативних ефеката по претходној процјени вриједности истих грађевинских објеката на дан 1. јануара 2006. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Губици по основу расхоровања и отписа некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања	1,442	10,639
Мањкови залиха	438	3,989
Исправка вриједности потраживања	158,269	190,228
Отписи краткорочних потраживања	2,058	1,397
Отписи залиха	11,397	29,703
Негативни ефекти процјене вриједности сталне имовине	395	-
Остали расходи	4,029	10,787
	<u>178,028</u>	<u>246,743</u>

15. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Губитак прије опорезивања	<u>(1,867,129)</u>	<u>(2,511,993)</u>
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%	<u>(186,713)</u>	<u>(251,199)</u>
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу	22,698	62,579
Порески ефекти прихода који се не признају у пореском билансу	(21,134)	(18,072)
Непризнати порески губици	<u>185,149</u>	<u>206,692</u>
<i>Текући порез на добитак</i>	<u>-</u>	<u>-</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

16. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У Конвертибилним маркама 2011. и 2010. година				
	Земљиште и грађевински објекти	Опрема и остала постројења	Некретнине постројења и опрема у припреми	Укупно некретнине, постројења и опрема	Немате- ријална улагања
Набавна/процијењена вриједност					
Стање, 1. јануар 2010. године	15,823,216	22,734,661	-	38,557,877	703,825
Набавке у току године	-	-	34,768	34,768	3,925
Активирања	50	34,718	(34,768)	-	-
Отписи	-	(129,008)	-	(129,008)	-
Стање, 31. децембар 2010. године	<u>15,823,266</u>	<u>22,640,371</u>	<u>-</u>	<u>38,463,637</u>	<u>707,750</u>
Набавке у току године			31,533	31,533	
Активирања и преноси	671,574	21,018	(31,533)	661,059	(661,059)
Отписи	-	(141,554)	-	(141,554)	-
Ефекти процјене некретнина, постројења и опрема (напомена 3.5)					
- позитивни ефекти	395,264	-	-	395,264	-
- негативни ефекти	(99)	-	-	(99)	-
Стање, 31. децембар 2011. године	<u>16,890,005</u>	<u>22,519,835</u>	<u>-</u>	<u>39,409,840</u>	<u>46,691</u>
Исправка вриједности					
Стање, 1. јануар 2010. године	7,202,788	19,918,264	-	27,121,052	34,320
Амортизација за текућу годину	238,486	750,942	-	989,428	7,868
Отписи	-	(118,369)	-	(118,369)	-
Стање, 31. децембар 2010. године	<u>7,441,274</u>	<u>20,550,837</u>	<u>-</u>	<u>27,992,111</u>	<u>42,188</u>
Амортизација за текућу годину	222,424	549,207	-	771,631	1,995
Отписи	-	(140,113)	-	(140,113)	-
Ефекти процјене некретнина, постројења и опреме (напомена 3.5)					
- позитивни	(275,245)	(2,189,694)	-	(2,464,939)	-
- негативни	-	296	-	296	-
Стање, 31. децембар 2011. године	<u>7,388,453</u>	<u>18,770,533</u>	<u>-</u>	<u>26,158,986</u>	<u>44,183</u>
Садашња вриједност					
- 31. децембар 2011. године	<u>9,501,552</u>	<u>3,749,302</u>	<u>-</u>	<u>13,250,854</u>	<u>2,508</u>
- 31. децембар 2010. године	<u>8,381,992</u>	<u>2,089,534</u>	<u>-</u>	<u>10,471,526</u>	<u>665,562</u>

Као што је објелодањено у напомени 3.5 уз ове финансијске извјештаје, ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Друштво је, у току 2011. године, ангажовало независног процјенитеља да изврши процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме Друштва са стањем на дан 31. децембра 2011. године. На основу извјештаја независног процјенитеља, укупни позитивни ефекти процјене вриједности износе 2,860,203 Конвертибилне марке, и евидентирани су у оквиру Ревалоризационих резерви у износу од 2,811,902 Конвертибилне марке и у оквиру Прихода по основу усклађивања вриједности имовине у износу од 48,301 Конвертибилну марку. Укупни негативни ефекти процјене вриједности некретнина, постројења и опреме износе 395 Конвертибилних марака и приказани су као Расходи по основу усклађивања вриједности имовине у пословној 2011. години у наведеном износу (напомена 14), а у складу са IAS 16 "Некретнине, постројења и опрема".

Као што је објелодањено у напоменама 26 и 28 уз ове финансијске извјештаје, Друштво је уписало хипотеке на некретнинама, постројењима и опреми, а по основу више обавеза по основу дугорочних и краткорочних кредита. Нето садашња вриједност некретнина, постројења, и опреме над којима је уписана хипотека на дан 31. децембра 2011. године износи 9,480,507 Конвертибилних марака.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

17. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Дугорочни кредити дати радницима	17,111	19,778
Минус: Текуће доспијеће дугорочних кредита датих радницима	(2,667)	(2,667)
	<u>14,444</u>	<u>17,111</u>

Дугорочни кредити дати радницима исказани у билансу стања на дан 31. децембра 2011. године у износу од 17,111 Конвертибилних марака представљају потраживања за дати стамбени кредит раднику, у сврху трајног и приоритетног рјешавања стамбеног питања. Кредит је одобрен у 2002. години, бескаматно на период од 15 година, а враћа се обуставама на лична примања радника.

18. ЗАЛИХЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Материјал и резервни дијелови	3,187,033	2,955,601
Недовршена производња и полупроизводи	1,932,451	1,676,312
Готови производи	1,914,327	2,221,300
Роба	238,222	402,609
Дати аванси	201,747	199,905
	<u>7,473,780</u>	<u>7,455,727</u>
Минус: Исправка вриједности датих аванса	(172,589)	(172,589)
	<u>7,301,191</u>	<u>7,283,138</u>

19. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Купци:		
- повезана правна лица	2,850,045	2,159,405
- у земљи	1,258,971	1,671,953
- у иностранству	370,482	367,389
	<u>4,479,498</u>	<u>4,198,747</u>
Минус: Исправка вриједности потраживања од купаца:		
- у земљи	(416,117)	(613,551)
- у иностранству	(180,812)	(64,254)
	<u>(596,929)</u>	<u>(677,805)</u>
	<u>3,882,569</u>	<u>3,520,942</u>

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31. децембра 2011. године износе 4,479,498 Конвертибилних марака. Друштво је у потпуности извршило умањење вриједности потраживања за сва потраживања од купаца која нису наплаћена дуже од годину дана. Укупна исправка вриједности потраживања на дан 31. децембра 2011. године износи 596,929 Конвертибилних марака и представља 13.33% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Промјене на рачунима исправки вриједности потраживања су приказане у напомени 23 уз ове финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

19. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА (наставак)

Потраживања од купаца са стањем на дан 31. децембра 2011. године у износу од 4,479,498 Конвертибилних марака најзначајнијим дијелом се односе на потраживања од повезаног правног лица "F.B." д.о.о., Градишка у износу од 2,105,068 Конвертибилних марака.

Управљање потраживањима од купаца

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2011. године приказана је у табели која слиједи:

	Бруто изложеност	У Конвертибилним маркама Исправка вриједности	Нето изложеност
Недоспјела потраживања од купаца	2,010,082	-	2,010,082
Доспјела, исправљена потраживања од купаца	596,929	(596,929)	-
Доспјела, неисправљена потраживања од купаца	<u>1,872,487</u>	<u>-</u>	<u>1,872,487</u>
	<u><u>4,479,498</u></u>	<u><u>(596,929)</u></u>	<u><u>3,882,569</u></u>

Недоспјела потраживања од купаца

Недоспјела потраживања исказана на дан 31. децембра 2011. године у износу од 2,010,082 Конвертибилних марака највећим дијелом се односе на потраживања од повезаних правних лица за испоручене производе. Ова потраживања најчешће доспијевају за наплату у року до 60 дана након датума фактуре. Просјечно вријеме наплате потраживања у 2011. години износи 70 дана (2010. године: 67 дана).

Доспјела, неисправљена потраживања од купаца

Друштво није обезвриједило доспјела потраживања исказана на дан 31. децембра 2011. године у износу од 1,872,487 Конвертибилну марку обзиром да руководство Друштва сматра да ће укупна садашња вриједност ових потраживања бити наплаћена.

Старосна структура доспјелих, неисправљених потраживања представљена је у следећој табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
до 30 дана	704,786	1,078,442
31-60 дана	450,994	696,716
61-90 дана	186,466	222,716
91-180 дана	362,009	48,908
181-364 дана	<u>168,232</u>	<u>329,249</u>
	<u><u>1,872,487</u></u>	<u><u>2,376,031</u></u>

20. ДРУГА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Потраживања за преплаћене порезе	1,741	1,741
Потраживања од запослених	3,143	1,609
Потраживања од фондова за плаћено боловање	<u>12,194</u>	<u>33,135</u>
	<u><u>17,078</u></u>	<u><u>36,485</u></u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

21. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Потраживања за дате робне кредите радницима	33,195	32,225
	<u>33,195</u>	<u>32,225</u>

22. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Жиро рачуни	45,666	30,513
Благајна	293	474
Девизни рачуни	75	346
	<u>46,034</u>	<u>31,333</u>

23. ИСПРАВКА ВРИЈЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	У Конвертибилним маркама		
	Дати аванси (напомена 18)	Потраживања од купаца (напомена 19)	Укупно
Стање, 1. јануар 2010. године	172,589	680,802	853,391
Исправке у току године на терет резултата	-	190,228	190,228
Отпис исправљених потраживања	-	(711)	(711)
Наплата исправљених потраживања	-	(195,540)	(195,540)
Остала повећања	-	3,026	3,026
Стање, 31. децембар 2010. године	<u>172,589</u>	<u>677,805</u>	<u>850,394</u>
Исправке у току године на терет резултата	-	158,269	158,269
Отпис исправљених потраживања	-	(21,675)	(21,675)
Наплата исправљених потраживања	-	(217,470)	(217,470)
Стање, 31. децембар 2011. године	<u>172,589</u>	<u>596,929</u>	<u>769,518</u>

24. КАПИТАЛ*Акцијски капитал*

У току 1999. године на основу Закона о приватизацији државног капитала у предузећима и Закона о почетном билансу са стањем на дан 30. јуна 1998. године, Дирекција за приватизацију Републике Српске, донијела је Рјешење број 385/99 од 14. октобра 1999. године, којим је утврдила структуру капитала Друштва на дан 31. децембра 1992. године, и то 74.515% државног капитала и 25.485% акцијског капитала - интерни дионичари.

Дана 14. јуна 2001. године Дирекција за приватизацију Републике Српске одобрила је програм приватизације Друштва, и донијела одлуку да се приватизација државног капитала изврши ваучер понудом (55% државног капитала) и методом тендера (30% државног капитала). Такође, у поступку приватизације Друштва, на основу истог Рјешења, 10% вриједности акција државног капитала преноси се на Фонд пензијског и инвалидског осигурања и 5% преноси се на Фонд за реституцију.

У току 2001. године Друштво је спровело поступак својинске трансформације државног капитала у акцијски. Статусну измену својине дијела државног капитала верификовао је Основни суд у Бањој Луци Рјешењем број У/І-1487/2001 од 3. септембра 2001. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

24. КАПИТАЛ (наставак)

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2011. и 2010. године је сљедећа:

Назив акционара	31. децембар 2011.		31. децембар 2010.	
	Износ у КМ	% Учешћа	Износ у КМ	% Учешћа
Boninsegna Ermes, Vobarno	3,313,524	21.13	3,313,524	21.13
Balkan Investment Bank а.д., Бања Лука	2,498,784	15.93	2,364,784	15.08
F.B. д.о.о., Градишка	2,287,626	14.59	2,287,626	14.59
Urbani Davide, Vilano	1,341,971	8.56	1,341,971	8.56
ПРЕФ РС а.д., Бања Лука	1,168,344	7.45	1,168,344	7.45
ЗИФ Zepfer Fond а.д., Бања Лука	769,829	4.91	769,829	4.91
Фонд за реституцију а.д., Бања Лука	594,172	3.79	594,172	3.79
ЗИФ БОРС Инвест фонд а.д., Бања Лука	373,927	2.38	373,927	2.38
ЗИФ VIB Fond а.д., Бања Лука	232,929	1.48	232,929	1.49
Остала лица	3,098,414	19.78	3,232,414	20.62
	<u>15,679,520</u>	<u>100.00</u>	<u>15,679,520</u>	<u>100.00</u>

Номинална вриједност акција Друштва износи 1.00 Конвертибилну марку по акцији. Акције Друштва се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности у Републици Српској. Тржишна вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2011. године износи 0.403 Конвертибилне марке.

Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве исказане на дан 31. децембра 2011. године у износу од 4,692,362 Конвертибилне марке представљају резерве формиране као позитивни ефекти процјене некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања на дан 1. јануара 2006. године и на дан 31. децембра 2011. године, односно ефекте настале свођењем њихове књиговодствене вриједности на фер тржишну вриједност.

У складу са одредбама IAS 16 "Некретнине, постројења и опрема", Друштво врши пренос дијела ревалоризационих резерви у корист нераспоређеног добитка, и то за износ разлике између амортизације засноване на ревалоризованој књиговодственој вриједности средства и амортизације засноване на првобитној набавној вриједности наведеног средства.

25. ЗАРАДА (ГУБИТАК) ПО АКЦИЈИ

	У Конвертибилним маркама	
	Година која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Губитак текућег периода	(1,867,129)	(2,511,993)
Број акција	15,679,520	15,679,520
<i>Губитак по акцији (основни и разријеђени)</i>	<u>(0.1191)</u>	<u>(0.1602)</u>

26. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Дугорочни кредити	1,973,346	2,729,449
Минус: текућа доспијећа дугорочних кредита	(1,081,986)	(1,438,628)
	<u>891,360</u>	<u>1,290,821</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

26. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

Преглед дугорочних кредита је дат у наредној табели:

	Текуће доспијеће		Дугорочни дио	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
<i>Дугорочни кредити - по амортизованом трошку:</i>				
- Нуро Алре-Adria-Bank а.д., Бања Лука	-	32,570	-	-
- Нуро Алре-Adria-Bank а.д., Бања Лука	303,653	279,392	454,693	784,154
- NLB Razvojna banka а.д., Бања Лука	-	833,333	-	-
- NLB Razvojna banka а.д., Бања Лука	458,333	-	250,000	-
- Raiffeisen Bank д.д., Сарајево	320,000	293,333	186,667	506,667
	<u>1,081,986</u>	<u>1,438,628</u>	<u>891,360</u>	<u>1,290,821</u>

Каматна стопа на дугорочне кредите у висини шестомјесечног EURIBOR-а увећаног за маржу у распону од 5.10% до 8.15% годишње.

Дугорочни кредит исказан на дан 31. децембра 2011. године у износу од 758,346 Конвертибилних марака је одобрен од Нуро Алре-Adria-Bank а.д., Бања Лука у иницијалном износу од 1,300,000 Конвертибилних марака, са роком отплате од 48 мјесеци. Као средство обезбјеђења отплате наведеног кредита Друштво је доставило 15 мјеница, изјаву о блокади свих отворених рачуна код других банака и рјешење суда о укњижби заложног права - хипотеке у корист банке.

Дугорочни кредит исказан на дан 31. децембра 2011. године у износу од 506,667 Конвертибилних марака је одобрен од Raiffeisen bank д.д., Сарајево у иницијалном износу од 800,000 Конвертибилних марака, са роком отплате од 30 мјесеци (са 6 мјесеци грејс периода). Као средство обезбјеђења отплате наведеног кредита Друштво је доставило 10 мјеница, изјаву о блокади свих отворених рачуна код других банака и рјешење суда о укњижби заложног права - хипотеке у корист банке.

Дугорочни кредит исказан на дан 31. децембра 2011. године у износу од 708,333 Конвертибилних марака је одобрен од NLB Razvojne banke а.д., Бања Лука у иницијалном износу од 1,000,000 Конвертибилних марака, са роком отплате од 24 мјесеца. Као средство обезбјеђења отплате наведеног кредита Друштво је доставило 20 мјеница, изјаву о блокади свих отворених рачуна код других банака и рјешење суда о укњижби заложног права - хипотеке у корист банке.

Доспијећа дугорочних обавеза по годинама приказана су у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Текуће доспијеће	<u>1,081,986</u>	<u>1,438,628</u>
<i>Период:</i>		
- од једне до двије године	796,461	650,319
- од двије до три године	94,899	545,889
- од три до четири године	-	94,613
	<u>891,360</u>	<u>1,290,821</u>
	<u>1,973,346</u>	<u>2,729,449</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

27. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА БЕНЕФИЦИЈЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ

Дугорочна резервисања за бенефиције за запослене са стањем на дан 31. децембра 2011. године у износу од 214,446 Конвертибилних марка цјелокупно се односе на резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнине, а у складу са IAS 19 "Примања запослених". Основне претпоставке коришћене приликом обрачуна наведених резервисања објелодањене су у напомени 3.11.

Кретања на резервисањима за бенефиције за запослене у 2011. и 2010. години су била сљедећа:

	У Конвертибилним маркама	
	Годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
Стање, 1. јануар	296,795	335,600
	-	-
Укидање резервисања у току године за износе плаћених отпремнина у току године	(14,499)	(26,172)
Актуарски добици по обрачуна	(67,850)	(12,633)
	(82,349)	(38,805)
Стање, 31. децембар	214,446	296,795

28. КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
<i>Краткорочни кредити у земљи:</i>		
- Raiffeisen Bank д.д., БиХ, Сарајево	1,636,500	1,636,500
- Нуро Alpe-Adria-Bank а.д., Бања Лука	1,927,758	1,983,042
	3,564,258	3,619,542

Краткорочни кредити на дан 31. децембра 2011. године у укупном износу од 3,564,258 Конвертибилне марке се односе на укупно четири кредита код двије домаће пословне банке. Кредити су одобрени на период до годину дана (последњи кредит доспијева 24. јуна 2012. године), уз каматну стопу у распону од 8.15% до 8.50% годишње. Кредити су обезбијеђени сопственим мјеницама, бјанко налозима за пренос средстава, као и уписаним хипотекама на земљишту и грађевинским објектима Друштва, те залогом опреме Друштва у корист кредитора.

29. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Добављачи:		
- повезана правна лица	644,365	2,881
- у земљи	994,091	906,397
- у иностранству	2,752,641	1,014,127
	4,391,097	1,923,405

Обавезе према добављачима у земљи са стањем на дан 31. децембра 2011. године у укупном износу од 4,391,097 Конвертибилних марака највећим дијелом, у износу од 2,112,395 Конвертабилних марака, односе се на обавезе према добављачу Gigabyte Италија по основу репроматеријала, у износу од 644,365 Конвертабилних марака односе се на обавезе према добављачу Ferro Met SRL, Prevalle, Италија по основу репроматеријала, у износу 554,370 Конвертибилних марака, односе се на обавезе према добављачу "U.S. Steel" Смедерево по основу набавке топло ваљане траке (репроматеријал).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

29. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА (наставак)

Обавезе према добављачима су некамотоносне. Друштво редовно измирује своје обавезе према добављачима. Друштво има политике управљања финансијским ризицима како би осигурало да се обавезе плаћају у уговореним роковима. Просјечан период плаћања обавеза према добављачима у пословној 2011. години је био 71 дан (2010. године: 42 дана).

30. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада	147,003	140,442
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	190,068	70,765
Обавезе за порез на додату вриједност	90,239	4,220
Обавезе за доприносе који терете трошкове	67,974	67,942
Обавезе по основу камата	17,321	29,623
Остале обавезе према запосленима	11,554	10,134
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	9,636	11,316
Обрачунати приходи будућег периода	1,691	2,499
Обавезе према члановима управног одбора	1,000	1,300
Остале обавезе	296	295
	<u>536,782</u>	<u>338,536</u>

31. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2011. године Друштво је водило судске спорове ради наплате својих потраживања у укупном износу од 332,446 Конвертибилне марке, док је на дан састављања финансијских извјештаја Друштво имало један судски спор у коме је тужена страна и за који не постоји процјена исхода.

32. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Трансакције са повезаним правним лицима се односе на трансакције са повезаним друштвом – "Ferro Met SRL", Prevalle Италија и друштвом "F.V." д.о.о., Градишка. Наведена Друштва су повезана Друштва по основу значајног учешћа у власништву Друштва, као и значајног утицаја на доношење битних пословних одлука Друштва.

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
БИЛАНС СТАЊА		
Актива		
<i>Потраживања од купаца:</i>		
- Ferro Met SRL, Prevalle Италија	744,977	1,545,986
- F.V. д.о.о., Градишка	2,105,068	613,419
	<u>2,850,045</u>	<u>2,159,405</u>
Пасива		
<i>Обавезе према добављачима</i>		
- Ferro Met SRL, Prevalle Италија	(644,365)	(2,881)
	<u>(644,365)</u>	<u>(2,881)</u>
Потраживања, нето	<u>2,205,680</u>	<u>2,156,524</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

32. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

	У Конвертибилним маркама За годину која се завршава 31. децембра	
	2011.	2010.
БИЛАНС УСПЈЕХА		
Приходи		
<i>Приходи од продаје производа и услуга:</i>		
- Ferro Met SRL, Prevalle Италија	3,176,493	4,959,568
- F.B. д.о.о., Градишка	4,781,041	4,248,753
	<u>7,957,534</u>	<u>9,208,321</u>
Расходи		
<i>Трошкови материјала за израду:</i>		
- Ferro Met SRL, Prevalle Италија	(1,864,960)	(1,941,139)
- F.B. д.о.о., Градишка	(3,308)	(2,640)
	<u>(1,868,268)</u>	<u>(1,943,779)</u>
Приходи, нето	<u>6,089,266</u>	<u>7,264,542</u>

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала, а власницима обезбиједи принос на капитал. Структура капитала Друштва састоји се од дуговања, укључујући дугорочне и краткорочне кредите образложене у напоменама 26 и 28, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује акцијски капитал, резерве и акумулирани губитак.

Лица која контролишу финансије на нивоу Друштва испитују структуру капитала на годишњем нивоу.

Показатељи задужености Друштва са стањем на крају године били су сљедећи:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Задуженост а)	5,537,604	6,348,991
Готовина и готовински еквиваленти	(46,034)	(31,333)
Нето задуженост	<u>5,491,570</u>	<u>6,317,658</u>
Капитал б)	<u>13,829,325</u>	<u>12,884,552</u>
Рацио укупног дуговања према капиталу	<u>0.40</u>	<u>0.49</u>

а) Дуговање се односи на дугорочне и краткорочне кредите и текуће доспијеће дугорочних кредита.

б) Капитал укључује акцијски капитал, резерве, као и акумулирани губитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза објелодањени су у напомени 3 ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Категорије финансијских инструмената

Категорије финансијских инструмената су приказане у наредној табели:

	У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
Финансијска имовина		
Кредити и потраживања (укључујући готовинске еквиваленте и готовину)	3,940,797	3,585,410
	<u>3,940,797</u>	<u>3,585,410</u>
Финансијске обавезе по амортизованој вриједности	<u>10,095,445</u>	<u>8,443,761</u>

У свом редовном пословању, Друштво је, у различитом обиму, изложено одређеним финансијским ризицима, и то: тржишном ризику (који обухвата ризик од промјене курса страних валута, ризик од промјене каматних стопа и ризик од промјене цијена), ризику ликвидности и кредитном ризику.

Управљање ризицима у Друштву је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Друштва у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта. Управљање ризицима дефинисано је рачуноводственим политикама Друштва.

Друштво не ступа у трансакције са изведеним финансијским инструментима, као што су свопови каматних стопа или форварди. Поред тога, за годину који се завршава на дан 31. децембра 2011. године, Друштво није вршило трговање финансијским инструментима.

(1) Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Иако дио својих трансакција Друштво обавља у страним валутама, руководство Друштва сматра да Друштво није значајно изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, јер углавном обавља своје пословне трансакције у локалној валути (Конвертибилна марка), као и у ЕУР за који је Конвертибилна марка везана фиксним валутним курсом (1 ЕУР = 1.95583 Конвертибилних марака). У складу са наведеним, руководство Друштва није вршило анализу осјетљивости на промјене курса страних валута.

Књиговодствена вриједност финансијске имовине и обавеза Друштва у страним валутама на дан извјештавања је сљедећа:

	Имовина		У Конвертибилним маркама	
	31. децембар 2011.	2010.	Обавезе 31. децембар 2011.	2010.
EUR	1,115,527	916,897	3,329,915	960,013
USD	-	-	55,263	54,117
	<u>1,115,527</u>	<u>916,897</u>	<u>3,385,178</u>	<u>1,014,130</u>

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Друштво је изложено разним ризицима који, кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа, дјелују на његов финансијски положај и токове готовине.

Обзиром да Друштво нема значајну каматноносну имовину, приходи Друштва су у значајној мјери независни од промјене тржишних каматних стопа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(1) Тржишни ризик (наставак)

(б) Ризик од промјене каматних стопа (наставак)

Ризик Друштва од промјена фер вриједности каматних стопа проистиче првенствено из обавезе по основу примљених дугорочних и краткорочних кредита од банака. Кредити примљени по фиксним и промјенљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику токова готовине. Током 2011. године, обавезе по кредиту су биле са фиксним стопама од 8.15% до 8.50% годишње, док је обавеза са варијабилном каматном стопом везана за ЕУРИБОР (напомена 26).

Друштво врши анализу изложености ризику од промјене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирања, прије свега за дугорочне обавезе, јер оне представљају најзначајнију каматносно позицију. Друштво предузима одговарајуће мјере ради обезбјеђења кредита од банака под повољнијим условима.

Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости на промјене каматних стопа је одређена на основу изложености каматних стопа недеривативних инструмената на крају извјештајног периода. За промјениве каматне стопе обавеза, анализа је припремљена под претпоставком да је неизмирили износ обавеза на крају извјештајног периода био неизмириен у току цијелог извјештајног периода.

У случају да је каматна стопа на обавезе по кредитима на дан 31. децембра 2011. године била већа/мања за 1 процентни поен на годишњем нивоу, уз остале непромијењене варијабле, нето губитак Друштва за 2011. годину био би већи/мањи за износ од 49,400 Конвертибилних марака (2010. године: 56,108 Конвертибилних марака), као резултат већег/мањег расхода камата.

(в) Ризик од промјене цијена капитала

Друштво није изложено значајнијем ризику од промјена цијена власничких хартија од вриједности обзиром да Друштво нема улагања класификована у извјештају о финансијском положају као средства расположива за продају, односно да нема улагања класификована као финансијска средства по фер вриједности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у извјештају о укупном резултату.

Друштво је изложено ризику промјене цијена, јер се за производе утврђују продајне цијене на бази количине наручених производа од стране купаца, а исте су подложне утицајима промјена цијена на домаћем тржишту и тржишту непосредног окружења.

(2) Ризик ликвидности

Управљање ликвидношћу је централизовано на нивоу Друштва. За управљање ризиком ликвидности одговорно је руководство Друштва које је успоставило одређене процедуре у вези са дугорочним и краткорочним управљањем ризиком ликвидности. Друштво својом имовином и обавезама управља на начин који му обезбјеђује да у сваком тренутку испуњава све своје обавезе.

Друштво располаже довољним износом високо ликвидних средстава (готовина и готовински еквиваленти), као и континуираним приливом новчаних средстава од реализације продаје производа и робе који омогућава да своје обавезе измирује у року доспијећа.

Друштво не користи финансијске деривате.

У циљу управљања ризиком ликвидности, Друштво је усвојило финансијске политике којима је дефинисана дисперзија у нивоима одлучивања приликом набавке одређених добара/услуга. Ова дисперзија је обезбијеђена утврђивањем лимита до којих поједина лица или органи у Друштву одлучују о некој набавци.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(2) Ризик ликвидности (наставак)

Рочност доспијећа финансијских обавеза Друштва на дан 31. децембра 2011. и 2010. године:

Финансијске обавезе	У Конвертибилним маркама					
	до 31. децембар 2011. 1 мјесец	1 - 3 мјесеци	3 - 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
<i>Остале обавезе по амортизованој вриједности:</i>						
Без камата	4,557,841	-	-	-	-	4,557,841
Инструменти по фиксној каматној стопи	-	2,007,632	256,560	191,738	-	2,455,930
Инструменти по варијабилној каматној стопи	-	153,003	2,304,720	735,068	-	3,192,791
Укупно	<u>4,557,841</u>	<u>2,160,635</u>	<u>2,561,280</u>	<u>926,806</u>	-	<u>10,206,562</u>
31. децембар 2010.						
<i>Остале обавезе по амортизованој вриједности:</i>						
Без камата	2,094,770	-	-	-	-	2,094,770
Инструменти по фиксној каматној стопи	-	2,089,202	279,123	541,083	-	2,909,408
Инструменти по варијабилној каматној стопи	-	780,268	2,150,987	831,512	-	3,762,767
Укупно	<u>2,094,770</u>	<u>2,869,470</u>	<u>2,430,110</u>	<u>1,372,595</u>	-	<u>8,766,945</u>

Преглед доспијећа финансијских обавеза је направљен на основу недисконтованих новчаних токова финансијских обавеза, укључујући и камате на те обавезе које ће бити плаћене (осим на средства за која Друштво очекује да ће се новчани ток појавити у другом периоду), односно на основу најранијег датума када се од Друштва може тражити да плати насталу обавезу.

Износи укључени у претходне табеле за финансијске обавезе по варијабилним каматним стопама могу бити предмет промјене уколико се промјене у варијабилним каматним стопама буду разликовале од процијењених каматних стопа утврђених на крају извјештајног периода.

(3) Кредитни ризик

Кредитни ризик се односи на ризик да друга страна неће испунити своје уговорне обавезе према Друштву, што ће резултовати финансијским губитком Друштва. Друштво је усвојило политике у вези са праћењем кредитне способности партнера, као и захтијевања одређених обезбјеђења (коллатерала), у случајевима гдје је то могуће, а у циљу смањивања ризика од потенцијалних финансијских губитака насталих неиспуњавањем одређених уговорних обавеза.

Кредитни ризик настаје код потраживања од правних и физичких лица, готовине и готовинских еквивалената, као и преузетих обавеза.

Друштво је изложено кредитном ризику у ограниченој мјери. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу Друштва. У случају неблаговремене наплате потраживања од купаца робе и производа, истима се у одређеној мјери онемогућава даља испорука робе и производа.

Поред тога, Друштво нема значајну концентрацију кредитног ризика у вези са потраживањима, јер има велики број међусобно неповезаних купаца који у неким случајевима врше авансно плаћање, као и значајна потраживања од повезаних правних лица. Осим уобичајене пословне праксе у вези са наплатом потраживања, користи се и механизам преузимања дуга, цесија и компензација.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

33. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

(4) Фер вриједност финансијских инструмената

Руководство Друштва сматра да књиговодствена вриједност финансијских средстава и финансијских обавеза признатих у приложеним финансијским извјештајима апроксимира њиховој фер вриједности.

34. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер. Често постоје разлике у мишљењу међу државним министарствима и организацијама везано за правну интерпретацију законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. У складу са Законом о пореском поступку Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је пет година, при чему право на утврђивање и наплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање не застаријева. То значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

Поред наведеног, Друштво има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако руководство Друштва сматра да Друштво посједује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним цијенама, постоји неизвјесност да се захтјеви и тумачења пореских и других органа разликују од тумачења руководства. Руководство Друштва сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних посљедица по финансијске извјештаје Друштва.

35. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ПРЕДУЗЕЋА

Као што се и очекивало, у току 2011. године Друштво је, као и већина других привредних субјеката у Републици Српској, било под одређеним утицајем финансијске кризе и погоршаних економских услова на тржишту Републике Српске и Босне и Херцеговине. Вјероватно је да ће Друштво и у 2012. години, а можда и после тога, пословати у отежаним и неизвјесним привредним околностима, и то као посљедица слабљења општих економских активности у Републици Српској и Босни и Херцеговини. Утицај ове кризе на пословне операције Друштва није могуће у цјелости предвидјети, и због тога постоји елемент опште неизвјесности.

До сада, текућа финансијска криза је имала знатан утицај на финансијско стање и перформансе Друштва, прије свега због смањења тражње за основним производима Друштва. Погоршавајућа економска ситуација ће највјероватније утицати и на даља кретања на тржишту Републике Српске, Босне и Херцеговине и окружења, што може резултовати у додатном смањењу пословних активности Друштва. Ово може директно утицати на износе очекиваних прихода од основне дјелатности Друштва у 2012. години.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2011. године

36. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција извјештаја о финансијском положају у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	Конвертибилних марака	
	31. децембар 2011.	31. децембар 2010.
EUR	1.9558	1.9558
Амерички долар (USD)	1.5116	1.4728
Швајцарски франак (CHF)	1.6089	1.5678